

Тетяна Кучмійова,

канд. екон. наук,

*доцент кафедри економічної кібернетики,
комп'ютерних наук та інформаційних технологій;*

Оксана Успаська,

здобувач вищої освіти,

спеціальність 073 Менеджмент,

Миколаївський національний аграрний університет,

м. Миколаїв (Україна)

ОСОБЛИВОСТІ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ МЕНЕДЖМЕНТУ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ

Сучасний етап розвитку світової економіки характеризується стрімким переходом до цифрової економіки, що зумовлює фундаментальні зміни в усіх сферах суспільного життя, зокрема й у менеджменті. Цифрова трансформація бізнес-процесів, впровадження інноваційних технологій та автоматизація управлінських рішень створюють нові виклики для керівників різних рівнів, вимагаючи від них гнучкості, адаптивності та стратегічного мислення. Розуміння особливостей та перспектив розвитку менеджменту в умовах цифрової економіки стає необхідною умовою для забезпечення конкурентоспроможності організацій та ефективного використання потенціалу цифрових технологій [2].

Розвиток цифрових технологій призвів до появи нових інструментів управління, що дозволяють підвищити ефективність бізнес-процесів та покращити якість прийняття рішень. До таких інструментів відносяться системи управління взаємовідносинами з клієнтами (CRM), системи планування ресурсів підприємства (ERP), системи управління проектами, інструменти бізнес-аналітики та візуалізації даних, платформи для організації віддаленої роботи та колаборації [4].

Важливе місце серед новітніх інструментів менеджменту займають технології штучного інтелекту та машинного навчання, які дозволяють автоматизувати рутинні завдання, прогнозувати поведінку споживачів, оптимізувати логістичні процеси та підвищувати якість обслуговування клієнтів. Крім того, блокчейн-технології забезпечують прозорість та безпеку транзакцій, що особливо важливо для міжнародного бізнесу та фінансового сектору.

Аналіз сучасних тенденцій дозволяє визначити ключові напрямки розвитку менеджменту в умовах цифрової економіки. Одним з найважливіших напрямків є подальша автоматизація рутинних управлінських процесів за допомогою штучного інтелекту та робототехніки. Це дозволить менеджерам зосередитися на стратегічних завданнях та творчому вирішенні проблем.

Другий важливий напрямок – це розвиток персоналізованого менеджменту, що базується на глибокому розумінні потреб та особливостей кожного співробітника. Цифрові технології дозволяють збирати та аналізувати дані про продуктивність, перевагах та потенціалі працівників, що дає можливість створювати індивідуальні програми розвитку та мотивації.

Третій напрямок пов'язаний з розвитком гнучких методологій управління проектами (Agile, Scrum, Kanban), які дозволяють адаптувати процеси розробки та впровадження інновацій до постійно змінюваних умов зовнішнього середовища. Ці методології передбачають короткі цикли розробки, постійний зворотний зв'язок та ітеративний підхід до вирішення проблем.

Четвертий напрямок – це розвиток моделей відкритих інновацій та краудсорсингу, що дозволяють залучати до процесу створення нових продуктів та послуг не лише співробітників організації, але й зовнішніх експертів, клієнтів та партнерів. Це сприяє генерації нових ідей та підвищенню якості інновацій [1].

Незважаючи на значні переваги, цифрова трансформація менеджменту супроводжується рядом викликів та проблем. Одна з ключових проблем – це забезпечення кібербезпеки та захисту даних. Цифровізація бізнес-процесів підвищує вразливість організацій до кіберзагроз, що вимагає розробки комплексних стратегій управління ризиками та інвестицій в системи захисту інформації.

Іншою важливою проблемою є забезпечення балансу між технологічними інноваціями та людським фактором. Надмірна автоматизація може призвести до деградації соціальних зв'язків, зниження мотивації та емоційного вигорання співробітників. Тому важливо розвивати емоційний інтелект менеджерів та створювати умови для ефективної взаємодії людей в цифровому середовищі.

Також актуальною залишається проблема цифрової нерівності та різного рівня готовності організацій до цифрової трансформації. Це створює додаткові виклики для менеджерів, які повинні враховувати різний рівень цифрової грамотності співробітників та забезпечувати поступовий перехід до нових моделей управління [3].

Отже, розвиток менеджменту в умовах цифрової економіки характеризується фундаментальними змінами в організаційних структурах, процесах прийняття рішень, комунікації та вимогах до компетенцій керівників. Цифрові технології створюють нові можливості для підвищення ефективності управління, але також супроводжуються рядом викликів та проблем, які потребують нових підходів та стратегій. Організації повинні розвивати цифрову культуру, інвестувати в розвиток цифрових компетенцій співробітників та впроваджувати інноваційні технології управління. Важливо також забезпечувати баланс між технологічними інноваціями та людським фактором, зберігаючи соціальні зв'язки та етичні принципи ведення бізнесу. Ці напрями дозволять організаціям ефективно використовувати потенціал цифрових технологій та забезпечувати конкурентоспроможність в умовах глобальної конкуренції.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Tetyana H., Tetiana N. New Management Strategies for Digital Business Transformation in Ukraine. *Central Ukrainian Scientific Bulletin. Economic Sciences*. 2023. № 9 (42). С. 49–57. URL : [https://doi.org/10.32515/2663-1636.2023.9\(42\).49-57](https://doi.org/10.32515/2663-1636.2023.9(42).49-57)
2. Parkhuts Y. Digital Transformation and its Impact on the Competitiveness of International Companies. *Black Sea Economic Studies*. 2024. № 87. URL : <https://doi.org/10.32782/bses.87-12>
3. Бут-Гусаїм О. Г., Ковтуненко К. В. Цифровий менеджмент: проблеми та перспективи розвитку. *Бізнес Інформ*. 2020. № 6. С. 297–304. URL : http://www.businessinform.net/article/?year=2020&abstract=2020_6_0_297_304
4. Седікова І. О., Седіков Д. В. Нові парадигми менеджменту в умовах цифрової економіки. *Економіка харчової промисловості*. 2022. Том 14, випуск 3. С. 37. URL : <https://journals.ontu.edu.ua/index.php/fie/article/download/2360/2555>